

NOVEMU DELU ZA NAPOTEK:

Naš časopis naj bo na razpolago odprti razpravi na levici

To je prva številka našega časopisa DELO v novi politični stvarnosti. Velika večina aktivnega članstva KPI je po več kot enoletni razpravi sklenila preosnovati italijansko komunistično partijo v Demokratično stranko levice. Časi in razmere so se spremenili in s tako spremembo stanke hočemo ostati dosednji "italijanski komunisti" perspektiven glasnik in povezovalac tako naprednih interesov in teženj te družbe kot njenih po krivici zapostavljenih in diskriminiranih delov. Vse to zahteva od vseh nas velik napor in tudi nekaj tveganja, a vse to je neobhodno potrebno če nočemo, da nas razvoj stvari pusti za seboj v samozadovoljivem zrcaljenju v lastni, seveda ponosa vredni zgodovini, a vendar sestavljeni tako iz zaslug kot iz krivd in napak.

Pri vsem tem je ena redkih "gotovosti" ta, da spada ta naša sprememba v tradicijo političnega zgodovinskega razvoja KPI.

Tudi ta naš časopis DELO, je eden zvestih pričevalcev te zgodovine; za zgodovino primorskih slovenskih komunistov je verjetno najzvestejši in najverodostojnejši pričevalec in seveda soustvarjalec.

Je soustvarjalec tiste politike, ki je v teh sedanjih sedemdeset letih odločilno prispevala za uveljavljanje dostojanstva primorskih Slovencev nasploh. Skupaj z drugimi subjekti seveda; ampak DELO je odsev delovanja KPI, ki je bila za nas Slovence najtrdnjša politična opora, kot dokazujejo glasovi na volitvah. Naša ambicija je, da DSL naravno nadaljuje to vlogo, da jo posodobi in še poveča. Da jo posodobi in poveča s prispevanjem tistih, ki "smo že bili" doslej in se moramo še bolj odpreti, a tudi takih, ki jim je bila doslej KPI recimo preozka za sodelovanje.

Potrebna je torej večja kulturno-politična odprtost, soočanje v skupnem naporu za skupno stranko. To za stranko!

Kar pa ne pomeni, biti zaprti do vseh ostalih. Gotovo to ne more pomeniti zaprtosti do tistih tovarišev, ki so se na kongresu KPI odločili zaenkrat drugače. Zgodovinska izkušnja nas je vendarle naučila, da moč in uspešnost nista dani od zaostrevanja odnosov in sporov z dosedanjimi strankarskimi tovariši. To pustimo preteklosti, pa čeprav je jasno in ne gre skrivati, da so za sedaj med nami politične ocene in izbire različne glede osnovne usmeritve.

Kljub temu pa je vendarle v interesu vseh, to je slovenske narodne skupnosti in družbe, za katero delujemo, da pri vsej tej različni osnovni izbiri sodelujemo, kjer in kakor mogoče. Saj nas konkretni problemi manj ločujejo.

Prav in koristno je tudi to, da sodeluje, kjer je mogoče, vsa slovenska levica, kot je razčlenjena na tej strani meje; a tudi s tisto iz Slovenije.

Je naš časopis DELO lahko sposoben nečesa takega?

To bomo sicer videli, a je vredno poskusiti "dati na razpolago" ta časopis tudi za širšo razpravo in izražanje na levici. Kulturno-politični prostor za tak poizkus gotovo obstoja in izziv velja sprejeti. Bo težko, a kaj vemo...

MILOŠ BUDIN

NOVA UREDNIŠKA POLITIKA ČASOPISA

Delo naj postane skupni prostor levice

Ozrmo se naokrog, prevzame nas tesnoba zaradi spremenjenih miselnih koordinat. Nekdanje gotovosti ni več, vse se spreminja in zahteva nove odgovore. Iščemo jih, ker jih ne poznamo. Morda smo zbegani, toda odgovornost ne dopušča umika k zapečku. Zaplavati moramo v odprto viharo morje, kljubovati vetrom, ker nas podžiga stremljenje k pravičnosti, potreba novega socializma po propadu tistega s predznakom državne prisile.

Minilo je leto ostrih soočanj o usodi KPI, večinska odločitev je padla pred dnevi. Na odprtem prostoru, ki ga je zapolnjevala, se nam kaže spremenjeno obzorje. Ob demokratični stranki levice se rojeva gibanje za komunistično prenavo. Alternativna levica se v svoji pluralnosti razčlenjuje na nov način. Enim se ta pluralnost kaže znotraj ene stranke, drugim pa v federativnem dogovoru. Kdo ima prav? Vsak misli zase, da je na pravi strani. Čas bo povedal svoje.

Zato ni dokončnih izbir, vse je še nedorečeno. Odprta ostaja dialektika, ki nas lahko vodi k razkroju ali pa obogati.

Odgovor na to moramo dati predvsem sami, s svojim obnašanjem in čutom odgovornosti. Še posebej Slovenci, ki smo v svoji manjšinski zgodovini poznali tudi bridkost preostrega ločevanja za tuje mite in simbole.

Leto 1948 nas je cepilo pred nevarnostjo novih okužb sektaštva. Gorje nam, če bi razprava med tovariši, ki utirajo nova pota na levici, presešla dopustljive meje in prešla v ločevanje in torej skupno šibitev. Nove razčlemba naj bodo torej spodbuda demokratičnih odnosov na levici, kjer raznolikost organiziranih tokov v civilni družbi vodi k uveljavljanju spoznanja, da je enotnost plod mavrične pisanosti političnih kultur.

STOJAN SPETIČ

■ Nadaljevanje na 4. strani

NASTANEK DEMOKRATIČNE STRANKE LEVICE

Z novimi tovariši pogumno v bodočnost

O dvajsetem kongresu KPI v Riminiju je bilo že veliko napisanega in povedanega. Zato ta moj članek noče biti neko celovito poročilo o njegovem poteku, ampak vsebuje samo oceno nekaterih aspektov ter določene osebne občutke.

Ko so me na zadnjem kongresu tržaške federacije KPI izvolili za delegata Occhettove resolucije na 20. vsedrjavni kongres, sem bila navdušena in polna pričakovanj — prisostvovala bom zgodovinskemu dogodku — razpustitvi KPI, najmočnejše komunistične stranke na Zahodu in istočasno ustanovitvi nove stranke Demokratične stranke levice.

Glede na to, da sem se od prvega trenutka opredelila za Occhettov predlog, ki odpira nove perspektive italijanski levici, sem skoraj z nestrpnostjo pričakovala zaključek enoletne živahne, včasih tudi polemične notranje razprave. Prav gotovo je bila ta razprava neizbežna, vendar pa smo bili mogoče ves ta čas preveč obrnjeni navznoter in so nam razni problemi šli mimo, ne da bi nanje dali pravočasnih odgovorov. Ostra razprava, ki je bila tudi namenjena pridobivanju pristašev za eno ali drugo resolucijo, je seveda marsikaterega tovariša utesnjevala in ga mogoče celo oddaljila od politične aktivnosti.

Prav zaradi tega sem šla v Riminij z željo, da končno zaključimo to fazo in stopimo na pot konkretizacije programov, idej upoštevajoč predvsem potrebe družbe. In nenazadnje sem šla z zaščedenjem, da je Occhettov predlog za novo stranko prejel veliko večino. Potek kongresa samega, predvsem pa njegov zaključek, sta verjetno nekoliko splahnela moje navdušenje. Vendar samo trenutno, saj sem kasneje bolj trezno ocenila vse dogodke. Sama sebi sem morala priznati, da ni dovolj spremeniti imena ali simbola, ampak se mora spremeniti vsak izmed nas, v vseh teh letih našega političnega udejstvovanja smo bili vajeni na določene načine dela, obnašanja, odloča-

nja, ki jih moramo danes, če želimo ustvarjati novo stranko, spremeniti.

Odziv, ki ga je kongres imel v sredstvih javnega obveščanja, predvsem pa pri predstavnikih ostalih italijanskih strank, je bil zelo negativen. Tekmovalo se je v tem, kdo bo dajal kritičnejše ocene. Ne smemo si dovoliti, da bi to zamorilo naša pričakovanja in navdušenja. Obratno! Riminij ni bil zadnja postaja, ampak šele začetek ustvarjanja in graditve Demokratične stranke levice. Tako uvodno tajniško poročilo, kot tudi razprava ter nato zaključki, so jasno nakazali cilje, ki si jih postavljamo za prihodnost. Sodelovanje in soočanje z ostalimi levičarskimi in drugimi naprednimi silami z namenom da ustvarimo alternativo sedanjemu političnemu sistemu, ki ga sestavljajo vedno ene in iste stranke ter ga označujejo imobilnost, zaprtost in nenazadnje tudi nepoštenost in povezanost z mafijo, kamoro, tajnimi službami itd. Alternativno pa bomo ustvarjali z opredeljenimi vsebinami, programi na podlagi nekkih osnovnih idealov kot so mir, svoboda, uveljavljanje pravic posameznika, demokracija in drugi. V sredino

naše pozornosti postavljamo človeka z vsemi njegovimi zahtevami po svobodnem, pravičnem in dostojanstvenem življenju.

Verjetno je bil celoten kongres precej pod vtisom dogodkov v Zalivu: to je vplivalo tako na vsebino kongresa, saj so bile nekatere tematike premalo obravnavane, kot tudi na odnose med različnimi komponentami znotraj stranke same. Kljub temu pa bi rada podčrtala pomen našega doslednjega stališča do vojne v Zalivu s konkretnimi predlogi za rešitev krize, kakor tudi našo zavzetost za čimprejšnjo institucionalno reformo. Ta dva problema bosta prav gotovo v ospredju našega političnega dela v prihodnjih mesecih.

Dva momenta sta me nekoliko bolj prizadela na tem kongresu: dejstvo, da v tržaški pokrajini večja skupina prejšnje KPI ni pristopila v novo stranko, ter nerodna neizvolitev Occhetta za tajnika pri prvem glasovanju. Glede prvega vprašanja gre poudariti, da se je ponovno pokazalo, da je Trst glede na ostala italijanska mesta nekaj drugačnega, saj ga še vedno pogojujejo dogajanja iz preteklosti, ki se jih ne more otresti.

Istočasno pa mislim, da bodo nekateri tovariši kasneje le pristopili v novo stranko, saj je ta dovolj odprta in široka, da se lahko vanjo vključijo tudi tisti, ki so se v tem momentu opredelili drugače.

Glede spodrseljaja pri volitvah tajnika pa je po takojšnji zaprepačenosti, postalo jasnih precej stvari. O tem so se na široko že razpisali vsi časopisi in bi zato ne obnavljala znanih stvari. Mislim le, da se moramo sami privajati na to, da so v stranki prisotne različne komponente, da veljajo neka nova pravila, ki dajejo vsakemu izmed nas neke nove odgovornosti.

Zelo pozitiven pa se mi zdi pristop zunanjih delegatov v novo stranko. Mislim, da lahko predstavljajo ti veliko bogastvo, ki ga moramo znotraj stranke maksimalno uveljavljati in izkoristiti.

TAMARA BLAŽINA

■ Nadaljevanje na 4. strani

Člani dosedanje pokrajinske Slovenske komisije KPI in slovenski delegati na zadnjem pokrajinskem kongresu KPI — kot soustanovitelji demokratične stranke levice

vabimo na
Pokrajinski zbor Slovenske komponente Demokratične stranke levice

ki bo v sredo, 27. februarja 1991 ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

Na zboru bo govora o vlogi DSL v tukajšnji stvarnosti, o njeni vlogi za slovensko narodnostno skupnost ter o položaju in vlogi slovenske komponente znotraj DSL same.

Uvodno poročilo bo podal tov. Miloš Budin.

GOVOR TOV. SPETIČA NA KONGRESU V RIMINIJU

Brez KPI bi Slovenci podlegli zgodovini

Med zadnjim kongresno razpravo je bil zelo pogost izraz "kontaminacija" kot model za soočanje različnih političnih kultur, toda meni se zdi, da je bilo preveč plinskih mask med nami in da prave razprave ni bilo.

Iskreno povem, da za sedaj ne nameravam pristopiti k DSL, vendar se ne odpovedujem prispevku, ki ga želim dati skupnemu iskanju.

Sposobnost vladanja pomeni danes konkretno delati za mir, ki ni samo odsotnost oboroženih spopadov, pač pa ustvarjanje pogojev za nov svetovni gospodarski red, pravičnost in demokracijo, ki ni samo režim, pač pa tudi kakovost v odnosih med narodi. Potrebna nam je demokratična svetovna vlada, ki naj premosti diktaturo velesil v varnostnem svetu in omogoči generalni skupščini OZN več vpliva.

To pomeni priznati enakopravnost velikih in malih, bogatih in revnih narodov. Pomeni ustvariti resnične pogoje usmerjanja prenosa virov bogastva, urejanja finančnih in gospodarskih odnosov ter odpravljanja konfliktov. Med problemi, ki jih niti Zalivska vojna ne more zasenčiti, se na svetovni sceni izostrujejo vprašanja samoodločbe narodov, torej procesa osvajanja svoje različnosti kot podlage družbene in politične ureditve na ozemlju.

To je tema, ki si jo je komunistično gibanje zastavilo že na svojem početku, dajalo teoretično načelne in tragično nasprotujoče praktične odgovore, medtem ko je Zahod zanikal pravico do narodnega prepoveda in zedinjenja kolonijam, katerim se danes riše meje s črtalom na zemljevidu.

To je vprašanje, ki si ga morajo zastaviti demokratične sile v okviru svojih zavzevanj za mir, začeni s položajem Bližnjega vzhoda, kjer oblikovanje palestinske države predstavlja pravilen cilj, obenem pa priznanje poraza sil, ki so upale na oblikovanje enotne demokratične države židovskega in arabskega ljudstva. Prav tako bi ne smeli obravnavati vprašanja neodvisnosti Kuvajta, ne da bi poudarjali zgodovinske pravice Kurdoev do lastne domovine. Demokratična preosnova ZSSR na konfederalni podlagi ne sme mimo pravice baltskih narodov, ki jih zatirajo v imenu centralistične imperialne logike.

Narodnostno vprašanje je "znamenje časa" in globokih sprememb v družbah, kjer potrošniško in ideološko poenotenje množic sproža zahteve po osvobajajočem priznanju do osebne in skupinske drugačnosti, ki se v naših časih združuje prej v nacionalizmi in verskih fundamentalizmi kot pa v iskanju oblik uredničenja teh svoboščin v okviru narodnostno in kulturno pluralistične družbe, ki jim mora biti tuje večinsko načelo dominacije in homogenizacije.

Vprašajmo se, kako se je Zahod predstavil deportiranim priseljencem iz Pantanelle, katerim gre naša konkretna solidarnost.

Vedeti moramo tudi, da vprašanja narodne suverenosti in odklanjanja večinskega načela spremljajo tudi procese demokratične prenove naše sosede, tu čez morje, v Jugoslaviji. Upajmo, da ji bo uspelo se izogniti državljanski vojni.

V Evropi zavzemata narodnostno vprašanje in vprašanje manj-

■ Bomo kdaj to doživeli?

šin čedalje pomembnejše mesto pri uresničevanju mirovniških procesov, ki so se osvobodili normalizatorskega slema nasprotujočih si blokov. Od Pirenejev do Transilvanije, od Baltika do Irske so integracijski procesi odvisni od tega, kako bomo znali odgovoriti na vprašanja drugačnosti in aktivnega integriranja na skupnem prostoru.

V tem okviru so narodne manjšine lahko tudi cement evropskega zedinjevanja, če lahko opravljajo vlogo važnega člana v procesu soodvisnosti narodov in držav.

Žal pa tragedija narodnostnih konfliktov s procesi dokajne destabilizacije dokazujejo, kako šibke so bile doslej pobude evropskih demokratičnih sil.

Porušen je bil berlinski zid, toda sedaj rastejo nove pregrade med bogatim Zahodom in revnim Vzhodom. To so finančne pregrade špekulacije, pa tudi nevarne meje razizma in separatizma. Mislim, da je skupna naloga vseh levičarskih sil (komunistov, socialistov, katoličanov) iskati rešitev tem problemom, ker bodo tako spodbujale ustvarjanje pogojev pravičnega miru.

Govorim vam o svojem življenju, o slovenski narodni manjšini v Italiji, ki se že več kot stoletje bori za priznanje lastne drugačnosti: to moram storiti, ker sem zasledil v tem smislu globoko vrzel v tajnikovem poročilu.

Mislim, da morajo sile italijanske levice, kljub svoji različnosti, prevzeti naše konkretno breme pravic narodnih manjšin v svojem načrtu preosnove italijanskega demokratičnega sistema.

Tu ne gre samo za nujna organska zakonska jamstva za narodnostne in jezikovne manjšine v Italiji na osnovi skupnega evropskega standarda zaščite, pač pa za potrebne odmike od večinskega načela, ko gre - naprimer - za spremembo volilnega zakona v uninominalnem smislu. Ko bi ne predvidele jamstev za narodne manjšine, bi take norme osiromašile politična predstavništva. Tako v imenu splošne koristi oškodujemo specifične interese

šibkejših, ki nimajo oblasti in lastnega glasu.

Zato se tudi narodnim manjšinam, postavlja vprašanje, kako sodelovati na samostojen način in po različnih poteh, bojih italijanske demokratične levice.

V preteklosti smo trpeli zaradi močnega ideološkega in političnega pogojevanja naše subjektivnosti, doživeli smo razkole in bili poraženi.

Danes si moramo zastaviti vprašanje samostojne politične prakse (osvobodjene pokroviteljstva) in prečne dejavnosti znotraj in zraven levice in njene razčlemba, da bi ne ošibili našega boja, ki itak poteka v neenakih pogojih.

Želel sem opozoriti kongres na to vprašanje in na doprinos, ki italijanskim komunistom ni tuj, saj je trajno prisoten in v samih temeljih partije. Gre za pričevanje o tem, kako dejanska samostojnost drugačnosti ne predstavlja nevarnosti, pač pa pogoj za soočanje, ki je plodno prav zato, ker je svobodnejše.

Ne glede na naše osebne in bodoče izbire, želim zaključiti z izrazom hvaležnosti KPI, vsem tovarišicam in tovarišem, ki so nam skozi 70 let zgodovine stali ob strani in so predstavljali zanje trdno oporo. Brez KPI bi naša skupnost težko kljubovala apokaliptičnim zasukom zgodovine našega stoletja.

Prepričan sem, da to bogastvo ne bo razpršeno in da ga bodo komunisti, v DSL in zunaj nje ohranili in razvijali še naprej.

Dovolite mi še, da se od vas poslovim tudi v svojem jeziku, saj je to pravica, ki mi jo samo komunisti niso nikoli osporavali.

Vsem komunistom, ki so bili in še bodo ob naši strani v boju za enakopravnost in zaščito, iskrena hvaležnost slovenskih komunistov in demokratov. Hvala, tovarišice in tovariši. Hvala!

(Sen. Stojan Spetič je govoril na 20. kongresu KPI v Riminiju na zadnjem zasedanju, v nedeljo dopoldne. Ko je zaključil mu je predsedujoča sen. Giglija Tedesco Tato potrdila zavzetost za pravice Slovencev v Italiji.)

PO KONGRESU

Po dolgih polemikah moramo stopiti na pot treznega dela na levi

Nedavni kongres v Riminiju je tudi zaradi kočljivega mednarodnega trenutka precej nejasno izpostavil perspektive in cilje nove stranke, ki so jasneje prišli do izraza šele na zasedanju državnega sveta, ko sta se v Demokratični stranki levice ustvarili večina in manjšina. Jasno moram povedati, da bi bil zelo zaskrbljen glede bodočnosti DSL, če bi Occhetto ubral zavezništvo z neokomunisti Ingraa in Bassolina, a ne zato, ker ne spoštujem stališč teh komponent, ampak zato, ker bi tako notranje zavezništvo popolnoma izjalovilo sam nastanek nove politične sile. Prav je in tudi logično se mi zdi, da vodijo stranke komponente (ne smemo se vsekakor sramovati besede struja), ki so v tej mučni in predolgi nosečnosti verjele, da je sprememba imena in simbola KPI edina možna pot za ohranitev zgodovinske dediščine te stranke. Upam, da bo notranja večina, ki se je 8. februarja ustvarila v Rimu, vodila tudi tržaško DSL, v nasprotnem primeru bomo spet tam, kjer smo bili pred letom in več dni.

Mislim, da bo italijanska demokracija res zrela in sodobna demokracija, ko bo sposobna korenite volilne reforme, ki bo morala hčeš nočeš močno zredčiti sedanje število strank. Tudi v Italiji bo treba ustvariti pogoje za oblikovanje velikih idejnih blokov v jasno ločnico med desnico, centrom in levo, predvsem med konservativnim in naprednim taborom, kar bi po mojem poenostavilo in obenem popestrilo celoten politični sistem. Sistem, ki je danes popolnoma v rokah strank in oblasniških krogov, tako da marsikateri državljani, kot se temu pravi, pogosto ne razlikuje več kdo pije in kdo plača. V tem okviru bo morala leviča v zgodovinski perspektivi, ki ni za vogalom, a verjetno tudi ne tako daleč, začeti razmišljati o združitvi, ki je edini pogoj za razbitje političnega monopola krščanske demokracije.

To je bilo stališče, ki ga je vseskozi pogumno zagovarjal Giorgio Amendola in to je tudi osnovna misel, ki se stalno pojavlja v razmišljanjih in ocenah Norberta Bobbia, ki je po mojem, trenutno

najbolj lucidna osebnost italijanske levice. Bistven je torej odnos, ki ga bo DSL znala vzpostaviti s socialistično stranko (in seveda obratno), od katerega je odvisna usoda ne samo levice, ampak celotnega političnega sistema. Polemikam, ki so na eni in drugi strani preveč izostrene, je treba narediti konec in obrati pot treznega in resnega soočanja. To seveda ne bo lahko, a je edina perspektiva, za katero se je po mojem vredno boriti. Glavni preizkusni kamen so predvsem krajevne uprave, mislim pa, da bi moralo to priti kmalu do izraza tudi npr. v vsakdanjem političnem življenju naše narodnostne skupnosti.

Spoštujem, v političnem pogledu, a ne občudujem Pietra Ingraa. Njegova morebitna zmaga na kongresu v Riminiju bi bila pomenila avtomatično smrt nove stranke, ki bi se s tem samo oblekla čisto, a še vedno staro in zelo ponošeno obleko. Stranka kot je bila dolga desetletja KPI, ki je imela samo opozicijsko vizijo, je bila dejansko manj "nevarna" kot stranka, ki dela in si želi postati res vladna sila. Indro Montanelli je večkrat napisal, da občuduje take ljudi kot so Ingrao, poštene Don Kihote, ki se vehementno borijo proti mlinom na veter, ne da bi potem v resnici spremenili ničesar. Sam pa sem nastanek DSL razumel kot željo po realnih spremembah. S tega vidika verjetno Giorgio Napolitano ni bil najbolj priljubljen med bazo bivše KPI, a to še ne pomeni, da je bila in da je njegova ocena dogajanj napačna. Prav nasprotno. Resnici je treba pogledati v obraz in je ne prikrejevati željam ali celo sanjam.

Končal bi samo še s kratko ugotovitvijo. Nekater je razočaralo dejstvo, da je bil kongres v Riminiju kongres struj, ločenih sestankov in podobno. To pa predstavlja obogatitev in končno (tudi uradno) konec tako imenovanega demokratičnega centralizma, ki je povzročil toliko zla in škode KPI ter vsem njenim članom, ki so se znašli v manjšini in so se potem morali podrežati direktivam večine.

SANDOR TENCE

■ Vojna v Zalivu je še enkrat opozorila na nevarnosti, ki žal še zmeraj pretijo židovski skupnosti. Na sliki: straža pred tržaško sinagogo.

ZALIVSKA VOJNA SKOZI LEČO TREH ŽIVLJENJSKIH USOD

Sadam Husein naj bo primerno kaznovan Palestinci naj končno dobijo svojo državo Izraelu moramo zagotoviti varne meje

Strani Dela so odprta za vsako sodelovanje. Tokrat objavljamo članek Fabia Gergoleta, člana PSI, ki je na našo prošnjo prijazno prispeval razmišljanje o Zalivski vojni.

Zalivska vojna je nedvomno medijski dogodek stoletja. V nobenem primeru doslej še ni bilo uporabljenih toliko sredstev za obravnavo dogajanja na bližnje—vzhodnem bojišču, kot malokrat doslej pa je poročanje (nedvomno zaradi izjemno velikih gospodarskih in političnih interesov) tako zelo pristransko in lahko celo rečeno neobjektivno.

Kljub vsemu zato lahko le ugotovljamo, da nam je marsikateri aspekt te vojne povsem neznan, čeprav so v razkrivanje vseh statusov krize vložena ogromna finančna in materialna sredstva. Ne bi zaenkrat pisal o "visoki politiki" in diplomatskemu dogovarjanju, ampak bi se omejil na človeški dejavnik. Kot marsikateri izmed nas precej redno sledim poročanjem s fronte, prispevkom novinarjev, ki praviloma protiiraško koalicijo predstavljajo kot neuničljiv vojaški stroj, saj ima na razpolago najbolj učinkovito orožje skorajda izvenzemeljskih lastnosti in stotisoče neuklonljivih, mišičastih, odločnih, korajžnih vojakov (obeh spolov).

Vemo, da so bili v Zaliv namenjeni le najboljši, izbranci posebnih enot. Vendar se mi zdi, da obstaja, če se povrnem k poročanju iz Zaliva, neko protislovje. Ob odhodu iz vojaškega oporišča v Tarantu smo na televizijskih zaslonih lahko videli skupino italijanskih mornarjev, ki so se s solzami v očeh ločili od svojih dragih, zavedajoč se, da jim bo trda predla, čeprav jim je bilo med vrsticami obljubljen, da bo vojna kratka, da bo hudobnejš iz Bagdada (kateri je bil sicer do predvčerajšnjem najboljši prijatelj Zahoda v tistem delu sveta) kmalu kaznovan, ker je kršil mednarodnopravni red. Torej, vprašanje, ki si ga postavljam je naslednje: Kaj je mogoče, da nobeden, niti eden izmed vojakov, ki so v Perzijskem zalivu, ni novinarjem izrazil tiste človekove tesnobe, strahu pred realno možnostjo, da se življenje nasilno pretrže na puščavskih peščinah v spopadu, ki bi se ga mu lahko izognili? Kako je mogoče, da nobeden (ena izmed redkih izjem je bil poveljnik italijanske odprave, kontraadmiral Buracchia, ki pa je svojo odkritost plačal s tem, da je bil prisiljen k odstopu) ni v mikrofone italijanskih novinarjev priznal kanček strahu. Tovrstni izjav nismo zasledili, tudi zato je videz cenzure in še močnejše avtocenzure novinarjev toliko bolj vsiljiv.

Naslednji premalo poznani aspektovne je število smrtnih žrtev bombardiranj. Zahodni in iraški veri pravijo, da je število žrtev minimalno, nekaj tisoč. Tudi v tem primeru se dobesedno vsiljujejo dvomi v verodostojnost teh izjav. Ni mogoče trditi, da je vsaka bomba, ki je padla na Irak ali Kuvajt ubila vsaj eno osebo, lahko pa domnevamo, da bi pa moral vsaki vojaški pohod, "raid", če uporabljamo sposojeno tuško, ubiti vsaj eno osebo, saj bi bili v nasprotnem primeru ti poleti očitno neučinkoviti. Bombardirajo, kot pravijo, s kirurško natančnostjo in izbirajo samo vojaške in strateško pomembne objekte, kateri pa, lahko si predstavljaj-

mo, niso prazni. Bo v njem vsaj en čuvaj? No, teh pohodov je bilo zaenkrat približno 70 tisoč, če torej rabimo "merilo" en pohod je en mrtev, potem je bombardiranje povzročilo vsaj 70 tisoč žrtev. V prejšnjih dneh je sicer raketa zadela zaklonišče v Bagdadu, kjer je umrlo nekaj stotin civilistov. Gede natančnosti teh napadov pa je poveljstvo protiiraške koalicije takoj sporočil, da so napadli telekomunikacijsko središče, ki je bilo zakrinkano v zaklonišču. Obljubili so neizpodbitne dokaze, ki pa jih zaenkrat še niso posredovali.

Usoda posameznikov in narodov ima pri načrtovanju vojaških posegov tretjerazredni pomen, na obeh straneh. Krutost in cinizem iraškega voditelja nam je znana že iz časov vojne z Iranom. Ko je lahko nemoteno s strupi izvajal pravi genocid nad Kurdi, saj je takrat bil velik zaveznik Zahoda v boju proti iranskim ajatolahom in širšemu predsedniku Assadu, ki so sedaj ironija usode, zavezniki zahodnih sil.

Preidimo pa na konkretnije primere, na usode treh mož, katere navidezno nimajo medsebojne povezave, v resnici pa gre za isti kontekst, saj pričajo o cinizmu in neusmiljeni logiki državnih interesov. Govorimo o usodah Manuela Noriega, Marka Lokarja, in Jasera Arafata. Noriega je bil še do pred nekaj leti osebni prijatelj predsednika, bivšega šefa obveščevalne službe (CIA) Busha. Težko si predstavljamo, da Bush ni bil seznanjen z Noriegovo obstransko dejavnostjo (trgovino z mamili), ki jo je nemoteno vodil vrsto let. Prijateljstvo pa je Bush brez pomislekov žrtvoval na oltarju uspeha, ko se je pač spustil v pravo križarsko vojno proti narkomafiji v obdobju, ko njegova zvezda na ameriškem nebu ni posebno sijala. Dogodki so znani: ameriški vojak so odtelili v Panamo, kot če bi bila ta ena

izmed ameriških zveznih držav, ubili nekaj tisoč oseb, zajeli predsednika in ga odpeljali v Miami, kjer se vedno čaka na že dolgo napovedani proces.

Lokarjevo košarkarsko pot vsi poznamo. Od Jadrana je prestopil k Stefanelu, od tam pa k ameriški univerzitetni peterki Seton Hall. Slovenski košarkar je postal prava medijska zvezda, ko se je uprl ukazu vodstva kluba, naj igralci na športne drese prišijejo ameriške zastavice v znak solidarnosti z "boysi", ki se borijo v Zalivu. Ameriški javnosti je bil Lokar prikazan kot Italijan, ki sabotira vojno, čeprav je dejal, da si želi prišiti vse zastavice vpletenih držav, tudi iraško, da s tem dokaže svoje nasprotovanje spopadu v Zalivu. Lokar je bil na tekamah izžvižgan, od igralca prve peterke pa je postal standardni rezervni igralec in se konec meseca vrača v Italijo, saj je njegovo življenje v ZDA postalo nevarno. V intervjuju za italijanski dnevnik La Repubblica je Lokar izrekel pomembno misel: "Dejstvo, da sem italijanski državljani slovenske narodnosti mi je omogočilo, da sem lažje ohranjeval samostojnejši pogled na stvarnost; kot Slovenci v Italiji pa so tudi Litovci v Sovjetski zvezi manjšina, moj klubski tovariš, doma iz Litve, pa si je ameriško zastavico takoj prišil."

Arafatova osebna zgodba je povezana s tragedijo palestinskega naroda, kateremu je bila odvzeta zemlja in dostojanstvo, prisiljen je živeti v koncentracijskih taboriščih (takšen je namreč najbolj verodostojen opis pogojev, v katerih živi palestinsko prebivalstvo na izraelskih tleh) in je izkoriščen od Židov in posebno od Arabcev; iraški voditelj Hussein je v tem nedvomno šel najdlje. V tem okviru lahko posredujemo pomenljivo vsebino intervjuja, ki ga je Arafat dal novinarju dnevnika Il Manifesto. Zalivsko krizo je Arafat analiziral veliko širše in

je dejal, da gre za vprašanje nadzora nad nafto še pred letom 1993, ko bo Evropa združena. Po njegovih besedah si želijo Združene države še pred tem datumom zagotoviti prednostni položaj in torej boljšo startno točko v tekmi za nadzor na svetovnem tržišču z Japonsko in Dvanajstero (beri: Nemčijo). Seveda je nemogoče povedati, če je Arafatova razlaga pravilna, pomenljivo pa je vsekakor, da Nemčija in Japonska neposredno v vojni ne sodelujeta.

Odločitev italijanske vlade je znana. Morda so tudi zaradi tega v arabskih prestolnicah demonstranti poleg ameriških in francoskih pričeli sežigati še italijanske zastave, kar se pred tem ni dogajalo. Kljub vsemu pa gre opozoriti na pozitiven aspekt, ki ga je ta kriza vendarle prinesla v italijanski politični prostor s sestankom med socialističnim tajnikom Craxijem in tajnikom novoustanovljene stranke demokratične levice Occhetto. V skupni izjavi sta namreč voditelja najmočnejših strank levice zahtevala, naj se preneha bombardiranje mestnih jeder. Ne glede na to, kako se bo zaključila ta najhujša povojna kriza ne gre prezreti pomena te skupne izjave.

Sklepna misel celotne problematike pa naj bo naslednja:

- Hussein se mora dokončno umakniti in se odpovedati katerikoli ozemeljskim zahtevam nad Kuvajtom ter mora plačati primerno politično ceno za vse gorje, ki ga je povzročil;
- Palestincem naj se omogoči ustanovitev samostojne države in naj se uredi status Jeruzalema, ki ga je Izrael anektirala;
- Izrael ima pravico do varnih meja, mednarodna skupnost pa je dolžna, da to zagotovi.

FABIO GERGOLET

KAJ PRAVIJO ROŽE

Hočevarjeva o tragiki in samoti življenja

Kaj pravijo rože je bila prva letošnja predstava SSG v režiji Mete Hočevar.

In kaj pravijo rože? Rože govorijo o lepoti barv, o elegantni obliki in o nežnosti, ko jih v jutranjem svitu krasi rosa. Rože so simbol najlepših ženskih vrlin. Prav ženske so glavne junakinje zgodbe. Ženske, ki živijo na površju, ki jim je glavni cilj poroka. Niti te ne dosežejo, ker so ujetnice moralnih pravil in lastnih čustev. Rosita je dekle, ki se zaljubi v bratranca. Ta odpotuje v Ameriko in ji preko pisem obljublja poroko. V resnici se nikoli več ne vrne. V Ameriki se poroči z drugo. V svojih pisemih Rositi ne prizna, da je oženjen mož. Rosita čepi v svojem hrepenenju po zaročencu. Zapira se v hišo in kvačka poročne srajce, poročne rjuhe in brisače. Leta minevajo. Z njimi vsahnejo rože na vrtu. Tudi Rosita ni več rožica, ki cveti spomladi. Njeno cvetje je uvelo, koža ni več zametno bela, lasje niso več tako svetli; njena prsa so povešena, a njene oči so še vedno sanjave. Njeni gibi, njena hoja, njene misli so vedno enake. Njeno življenje je preminulo ne—izživeto, preminulo je zaradi časa.

To njeno hrepenenje jo je ubranilo vseh udarcev, vseh razočaranj, ki bi jih ji življenje prineslo. In vendar ji je prikrajšalo tudi trenutke sreče, veselja, uživanja, utripe srca, željo... Kajti njeno hrepenenje ni bilo žalost, je bilo čakanje, je bilo čepenje v svojih mislih. Mislih, ki so bile sanje o tem kar bo, ki so bile spomin o tem kar je bilo.

Hrepenenje je imelo za nas Slovence vedno izreden pomen: hrepenenje Lepe Vide, ki je bilo nešteto krat opisano, hrepenenje Cankarjevih junakov, idealistov, sanjavcev. Vedno si predstavljamo hrepenenje kot nekaj tragičnega. Človek, ki hrepeni je vedno pozitiven junak. Lepa Vida hrepeni po svetu, po spoznavanju... Martin Kačur sanjari o narodu, ki je dober, izobražen... Propad teh junakov je vedno osebna tragedija, ni pa konec njihovih idealov.

Sprašujem se: je Rosita res pozitiven junak, je njeno hrepenenje pozitivno, je njen propad tragičen. Ja, njen propad je tragičen. Pa vendar Rosita ni pozitiven junak. Tragedija njenega življenja je v tem, da ne zna prerasti neke misli, ki se ji je zapičila v glavo. Sama ne propade zaradi svojih dejanj, temveč zaradi svoje pasivnosti. Ko se tega zave, je že prepozno. Je že prestara "da bi pismo ženitvansko se pisalo", da bi se sprehajala po promenadi in iskala snubce.

Prav take so njene prijateljice, stare device, ki nosijo lepe obleke, fine klobuke, in lačne hodijo na obiske. Pa kaj služijo lepe obleke, če jih ženska ne uporabi za to, da osvaja moške? Še na metli stoji lepo krilo. Obleke so našim igralkam lepo pristajale, in to je razveseljevalo mlade in stare gledalce. Živahne kostume je izdelala Marija Vidau. Med predstavo so igralci prepevali prijetne španske pesmi, kar je drami dajalo posebno barvo. Prav s tem protislovjem med živahnostjo barv, lepoto figur, melodičnostjo zvoka in med tragiko propada junakinje, je režiserka hotela poudariti nesmiselnost Rositinega čakanja in hrepenenja.

Žrtvovala je svoje življenje. Iz za koga? Za nikogar. Vsi včasih čepimo na svojih mislih. Vse je odvisno od časa. Če se čepi na hrepenenju leta in leta postane prepozno za življenje. Naše življenje je odvisno od časa in temu se podrejši naše misli in naše telo.

V glavnih vlogah so se izkazale Mira Sardoč—Rositova teta, Lidja Kozlovič—Rosita in Bogdana Bratuž—služkinja.

VILMA PURIČ

PRISOTNOST KPI V ITALIJI

Komunistična organizacija potrebna delavskemu razredu in demokraciji

Pred kratkim je bil v Riminiju zadnji kongres KPI. Na tem kongresu je večina razpustila KPI in ustanovila neko drugo stranko, in sicer stranko demokratske levice, ki ne bo več komunistična.

Na omenjenem kongresu smo slišali poročilo vsedravnega tajnika Occhetta, ki je v glavnem ponovil teze, ki jih je večina iznašala v teku predkongresne razprave. Te teze nas niso prepričale. Tudi nas niso prepričali posegi pripadnikov večine v kongresni razpravi.

Še enkrat se je ponovilo, da je treba nehati z vojnimi spopadi v Perzijskem zalivu, vendar se ni pristalo na potrebo, da se morajo ladje umakniti iz Zaliva. Ni bilo slišati avtokritike glede na dejstvo, da večina v parlamentu se je vzdržala, ko je vlada predlagala, da je treba poslati ladje v Zaliv. Prevladalo je mnenje, da italijanska odprava mora ostati v Zalivu, češ s Saddamom se vprašanja ne reši, če ne z bombardiranjem, da je Italija članica bloka NATO in da se zato ne more umakniti nazaj, oziroma da ne more zapustiti zaveznikov, da se samo more rešiti z vojaškim posegom vprašanje Kuwaita.

Mi smo seveda drugačnega mnenja, in mislimo, da je bilo treba in je še potrebno, poklicati ladje in letala nazaj, da je treba vztrajati z embargom in diplomatskim posredovanjem. Očitno gre za stališča, ki so zelo različna in ki nas ločujejo od večine, ki je vstopila v demokratsko stranko levice.

Kljub tem in drugim razlikam, ki so med nami, smo do zadnjega vztrajali pri tem, da bi ostali povezani. Zato smo predlagali federativni pakt, ki ga je prva predlagala skupina 18 senatorjev KPI pred vsedravnim kongresom.

Že med razpravo v teku krajevnih in pokrajinskih kongresov smo vztrajno zagovarjali potrebo po tem sporazumu. To smo neumorno zagovarjali tudi na vsedravnem kongresu. Ta pakt bi nam dopustil, da bi mogli sodelovati v večini in nastopiti enotno o marsikaterem vprašanju, na katerega gledamo enako, podobno. Tudi o samem vprašanju miru bi mogli, kljub različnim pogledom, še naprej sodelovati. To bi bilo velikega pomena, če mislimo na mednarodni položaj, ki je izredno napet. Mogli bi sodelovati tudi glede na vprašanje pravic državljanov, in v tem okviru glede na vprašanje obrambe slovenskih pravic pri nas in glede na globalni zakon, ki si želimo, da bi ga čimprej sprejeli v parlamentu. Skupno bi mogli nastopiti glede na vprašanja demokratskega razvoja, v boju proti podtalnim oblastem, za pravice delovnih ljudi.

Ni dvoma, da pri vseh vprašanjih so med nami določene razlike. Tudi glede na delavske boje: mi smo naprimer zelo kritični, ker je v zadnjih letih partija zelo malo sledila sindikalnim bojem delavcev, ker se je premalo zanimala za delavske pogodbe, s katerimi se delavci niso strinjali, in ki so jim jih vsiljevali sindikati.

Mnogo je kritik v naših vrstah tudi glede na stališča sindikalne organizacije, v kateri se je razpustila komunistična struja.

Toda kljub razlikam smo mnenja, da je mnogo pogledov, v zvezi s katerim bi se moglo doseči sporazum in spodbuditi skupne akcije, posege in nastope. V teh časih, ko je tako prisotno izkoriščanje slojev, bi enoten nastop onih, ki so skupo delovali toliko let v sklopu KPI, zelo pomemben in učinkovit.

Vendar o federativnem paktu večina ni hotela slišati.

Zato, ko smo slišali zaključke Occhetta, ki se za naše predloge sploh ni zmenil, in ki je zavrnil naše zahteve po politični, organizacijski in kulturni samostojnosti, ki ni pristal na federativni pakt, smo določili, da ne stopimo v novo stranko demokratske levice, da zapustimo vsedravnega kongres, ki ne bi bila več komunistična, in smo sklicali tiskovno konferenco, da bi posredovali tisku vzroke, iz katerih smo določili, da ne stopimo v stranko Occhetta.

Nekateri tovariši, ki so glasovali na pokrajinskih kongresih za obnovo komunistične prisotnosti v Italiji in ki so prišli na vsedravnega kongres kot predstavniki tega področja, so sicer smatrali potrebno, da vstopijo v vrste Demokratske stranke levice, da bi v njej nastopili kot komunistična opozicija. Med njimi so bili tovariši Ingrao, Angius, Chiarante, Tortorella in drugi.

Vendar ti tovariši so že na samem kongresu v Riminiju dobili prvo razočaranje, ko je Ingrao predlagal da bi se v resolucijo o dogodkih v Perzijskem zalivu vključil predlog, da se ladje pokličejo nazaj v Italijo in ko je večina na kongresu zavrnila ta predlog.

Tovarišem, ki so izbrali, da delujejo kot opozicija v demokratski stranki večine, se obeta veliko neučinkovitega boja, ker se bodo znašli na stališču, da bodo postavljali predloge, ki jih bodo

Z novimi tovariši

■ *Nadaljevanje s 1. strani*

Zelo pozitiven pa se mi zdi pristop zunanjih delegatov v novo stranko. Mislim, da lahko predstavljajo ti veliko bogastvo, ki ga moramo znotraj stranke maksimalno uveljavljati in izkoristiti. Tudi za nas Slovence predstavlja ustnovitev Demokratske stranke levice in razpustitev KPI pomemben dogodek, saj smo bili v to stranko tradicionalno vključeni. Zanje smo se v največji meri opredeljevali, sama pa je bila v vseh teh letih najdoslednejša zagovornica naših pravic. Prepričana sem, da bo nova stranka to bogastvo v celoti prevzela: prvi znaki v tej smeri so bili nakazani že na kongresu, kjer je bil sprejet v preamboli statuta odstavek o manjšinski problematiki. Ta problematika pa je bila vključena tudi v dokument o institucionalni reformi.

Seveda pa bo veliko odvisno tudi od nas samih, od naše organiziranosti predvsem znotraj deželne organizacije, od deželnega statuta itd.

Na splošno pa je nova stranka tudi za nas nek izziv, kateremu se ne smemo izneveriti. Daje na-

morali dolgo in trdo zagovarjati, marsikdaj brez uspeha, ker jih bo večina zavrnila.

Zato je brez dvoma bolje uspešno delovati izven demokratske stranke večine in ohraniti politično in organizacijsko avtonomijo, ki dopušča prosto roko pri ubiranju stališč, prevzemanju pobud in organiziranju raznih akcij in nastopov. Delovati v okviru Demokratske stranke levice, bo pomenilo tratiti veliko časa po nepotrebem. Bolje bi bilo in je uporabiti tisti čas za konkretne samostojne nastope in za neposredno delo v korist delovnih ljudi in v neposrednih stikih z različnimi kategorijami.

Zato smo mi, ki nismo stopili v DSL in ki pripadamo še naprej gibanju za obnovo komunistične prisotnosti v Italiji, sklenili, da se organiziramo samostojno in smo se v ta namen srečali v Rimu v veliki dvorani gledališča "Branaccio", 10. februarja. Tu smo na veliki in navdušeni manifestaciji določili, da se organiziramo v krožke v okviru zveze, krožkov za obnovo komunistične prisotnosti v Italiji.

Takoj smo pripravili tudi izkaznice, ki so že v teku razdeljevanja po vsej Italiji. Pri nas so te izkaznice dvojezične, kakor so bile dvojezične doslej izkaznice KPI. Že mnogo tovarišev je izkaznico dvignilo v zadnjem tednu, mnogo pa je izkaznic, ki so še v razdeljevanju. V obnovo komunistične prisotnosti stopajo tudi mnogi, ki niso že več let obnavljali izkaznico KPI, ker se niso več strinjali z usmeritvijo stranke, ki so bili do politike KPI zelo kritični.

Sedaj se postavlja vprašanje, da pripravimo organizacijske pogoje, zato da se nemudoma lotimo političnega dela in političnih bojev.

Prisotnost komunistične organizacije v Italiji je v teh časih zelo potrebna, potrebne so jasne perspektive in potrebna so jasna stališča.

Storimo vse, da to čimprej uresničimo!

JELKA GERBEC

mrež možnost tudi tistim levičarjem, ter naprednim ljudem, ki so bili doslej ob strani političnega dogajanja, da se vanjo vključijo, da soustvarjajo njeno politiko, da v njej uveljavijo svoje znanje, svoje kompetence. Kar pa zadeva tiste slovenske tovariše, ki niso pristopili v DSL, ne bi dramtizirala. Odločili so se za neko samostojno pot — prepričana sem, da to ni nikakršen razkol in da ne bo vplival negativno na našo manjšinsko problematiko. Skrivati pa le ne gre, da se je nekaj spremenilo, da smo sedaj bolj razčlenjeni — nekateri smo vključeni v DSL in bomo tudi znotraj nje uveljavljali naše pravice, drugi pa so ostali zunaj.

Če naj strnem neko zaključno misel, potem moram priznati, da lahko po nekajdnevem razmišljanju po Riminiju gledam z optimizmom v bodočnost. Ta optimizem izhaja iz prepričanja, da obstajajo vse predpostavke, da lahko zgradimo novo silo, ki se postavlja kot antagonist sedanjim vladnim koalicijam. Prepričana sem, da se nam bodo pri prizadevanjih za uveljavljanje tega procesa, tistim, ki smo doslej delovali v KPI, pridružili novi sopotniki. Dobrodošli bodo v naši sredi!

■ Predstavniki Mestnega jamstvenega odbora so tržaškemu županu Ricchetti izročili podpise 6000 občanov, ki nasprotujejo gradnji rezervoarjev utekočinjenega plina GPL v Miljskem zalivu.

■ Prejšnji torek so se na Opčinah sestali slovenski delegati, ki so pristopili v DSL.

darovi in prispevki

Ob poravnavi naročnine so v sklad DELA prispevali tovariši:

Srečko GROBIŠA — Nabrežina kamnolomi 13.000 lir, Vanda PERTOT — Nabrežina 8.000 lir, Milko GABROVEC — Nabrežina 8.000 lir, Franc TRAMPUŽ — Šempolj 8.000 lir, Srečko COLJA — Sesljan 3.000 lir, Pierina SIRK — Križ 8.000 lir, Irma SIRK — Križ 8.000 lir, Albin ČUK — Lakotiče 213

20.000 lir, Milan KANTE — Samatorca — 8.000 lir, Silvo KRIŽMANČIČ — 8.000 lir, Tončka VIDAU — 8.000 lir, Enio Kovačič — 8.000 lir, Stana BENC — 8.000 lir, Marija KRIŽMANČIČ 3.000 lir, Leopold ŠPANGHER — Devin 3.000 lir, Danilo SANCIN — Boljunc 61 4.000 lir, Ema Tul — Mačkolje 8.000 lir.

V spomin na Ljubo Žerjal daruje mož Miro ŽERJAL iz Boljunca 35.000 lir za sklad DELA.

V spomin svojcev in pokojnega župana Pepija Guština daruje Bruno SULČIČ iz Križa 50.000 lir za sklad DELA.

Delo naj postane

■ *Nadaljevanje s 1. strani*

Toda mi smo narodnostna manjšina, ki sta ji sloga in enotnost potrebna kakor kisik za preživetje! Seveda, čeprav bi bilo zmotno misliti, da se lahko uresničita zgolj v okviru ene stranke, na zgolj politični ali narodnostni podlagi. Enotnost manjšine presega te okvire in terja predvsem samostojnost osebkov, ki postavljajo odprto vprašanje priznanja njene istovetnosti in iz tega izhajajočih pravic. Ta samostojnost je tembolj potrebna sedaj, v trenutku, ko ji celo z neslutnih strani strežejo po življenju.

Osebnost se zavzemam za oblikovanje samostojnega množičnega gibanja naprednih Slovencev, ki bi v strankah in političnih gibanjih, oziroma skozi nje uveljavljali svojo

enakopravnost preko programskih pogodb. Slovcem mora biti omogočeno, da glasujejo enotno in skupaj z italijanskimi demokrati in levičarji uveljavljajo svoje interese pred državo in drugimi organi oblasti.

Prenova politične kulture na levičarski je ambiciozen cilj v našem manjšinskem prostoru in sploh v okviru našega naroda, ki v teh časih prestaja težke preizkušnje. Tej ambiciji smo zavezni in v tem smislu je "Delo" preraslo iz glasila stranke v skupni prostor iskanja, kritične ustvarjalnosti, soočanja in uveljavljanja skupnih političnih pobud.

Seveda, ne moremo in ne smemo mimo novosti na levičarski, ki jih ne moremo imeti za dokončne. So časi naglih sprememb, do katerih moramo imeti pošteno odkrit in prožen pristop.

To je naša ambicija in obenem izziv naši odgovornosti. Upam, da ji bomo kos.